

Александра Делова

неделя, 1 февруари 2015 г.

АСТРОНОМИЯ НА ПРАБЪЛГАРИТЕ

2013 - ГОДИНАТА НА ЧЕРНАТА ЗМИЯ (ДИЛОМ ТВИРЕМ) - ГОДИНАТА НА ОСНОВАТЕЛИТЕ

Източници: <http://www.ndt1.com/article.php?story=20051217...> NDT Newspaper, Dobrich, Bulgaria

Из статията на доц. Александър Илиев „2350 г. пр. Хр.: Българите създадоха най-точния календар.“

Из статията на ВЕСЕЛИН КАНДИМИРОВ, „Прабългарският календар. Опит за възстановка“.

Днес почти всеки знае своята "китайска зодия". В целия свят е познат 12 годишния циклов "китайски" календар. Според него годината, която започва, ще бъде бележана със знака на Черната водна змия. Според Източния календар тя започва близо 2 месеца след календарната, на 10.02.2013 и ще продължи до 31.01.2014 г. Нейният космичен елемент е водата, а цветът на змиите – черен.

Сътрудници

- Alexandra Delova
- Slavyan Stoyanov

Но има не малко основания да твърдим, че той е взаимстван или поне възникнал поне две хиляди години по-късно от подобния нему трициклов животински календар на старите българи.

Дори и днес, когато светът се гордее с космическите си постижения, учените установили, че не може да бъде създадена по-точна календарна система от древнобългарската! Това означава, че българите са познавали до съвършенство космическите цикли и движението на планетата Земя в пространството. И то няколко хилядолетия преди Христа, когато повечето народи са живеели в епохата на каменната ера!

Учени от ЮНЕСКО били поразени от гениалното решение намерено от предците ни на математическата задача с чепатото число 365. Старите българи знаели, че годината има 365 изгрева и залеза и само веднъж в нея сянката на човек ставала най-голяма - в деня на зимното слънцестоеие. Нашите предци просто обявили този ден за нулев. Единак, което преведено на съвременен български ще рече - Единствен ден - станал официалната Нова година. А народът ни от векове го нарича Еднажден или Игнажден (22 декември).

По-логично от това комай няма.

Изваждайки дена Енинак, оставали 364. Те се делели на 4 - броя на сезоните - без остатък. Точно по 91 дена траел всеки от тях. За да означават началото на сезона, древните българи решили да направят първия месец на всеки сезон от 31 дни, а другите два по 30. Когато се появявал ефектът на закъснение по време на така наречената високосна година, предците ни правели нулев и деня на лятното слънцестоеене - 22 юни (Еньовден). По този начин отпадало известното ни неудобство всяка година да местим календара с един ден напред.

Така според предложените описания календарът се състоял от 12 месеца с фиксиран брой дни (8 месеца по 30 дни и 4 по 31) и два допълнителни дни извън месец или седмица: Игнажден или Еднажден (22 декември), който се е смятал за първия ден в годината и Еньовден (22 юни), който се добавя само във високосни години.

Народът на българите си знаел, че **всеки нов сезон започвал с неделя (която била и сезонният празник) и завършвал в събота**. Така тримесечието се деляло точно на 13 седмици, а годината на 52. **При това и простият земеделец знаел без всякакъв справочник календара**. На тези древни българи дори крепостите и защитните валове били ориентирани по посоките на света.

Учените от ЮНЕСКО нарекли това деление "златното българско календарно число". Тъй като календарната ни система се основавала на слънчевата година и 12-годишният орбитален Юпитеров цикъл, те лесно изчислили, че слънцето е било в съзвездието Сомор (Мишка) по българския календар, когато същият бил създаван преди около седем хиляди и петстотин години. И тяхното предложение било след определено време да се изработи проект за възприемане на съвършения български слънчев календар от всички жители на земята.

Нека сега отворим юмрука и погледнем дланта си. Забелязваме, че пръстите ни имат по три фаланги. Ако докосваме с палеца си всяка от фалангите на четирите си пръста, ние можем да оприличим всяка от тях на определен месец и да запомним докъде точно сме стигнали. Но 12 са не само месеците. Толкова са и часовете на деня и нощта. Дясната ръка символизира времето за работа, т. е. деня. Лявата представя времето за почивка с неговите също 12 часа. Това число се оказва удобно и при пресмятането на броя на седмиците в сезона. Те са точно 12 плюс 1. Когато изброим дванадесетте седмици (разбирај фаланги), трябва само да изправим палеца си, за да обозначим и последната седмица от сезона. И да започнем броенето отначало.

Тази практика е усвоена от всички съседни народи. Ползват я също индийци, пакистанци, афганци, таджики, туркмени, казахи, тибетци. А сънародниците ни в майнините земи скромно казват - това е по нашия календар.

Животните от неговия цикъл не са случайно избрани. Те посочват на земеделеца, скотовъдеца, воина и кана сюбиги месеците чрез най-активните представители на фауната за 12-те годишни периода. Затова и днес в България, а и в прародината ни има Миши празници, Конски празници, или кушии, Вълчи празници, Петъльовден и т. н. Те са тъкмо в началото на всеки месец от древния български календар.

Когато кана сюбиги Борис покръствал българите, той успял да съхрани и "миропомаже" цели 36 такива празника. Те станали християнски и такива се считат у нас и до днес. Византия е била принудена да приеме това условие.
Така народният календар на българите продължил да живее паралелно с неточното християнско летоброене.

Шествието на българския календар продължава. В полезрението на родната ни наука попадат селските и градските чешми от епохата на Възраждането. На много от тях **редом с годината, изписана с цифри, е вдълбан и барелеф на животно**. Без изключение тези животни съвпадат с 12 годишния циклов (пра)български календар и съответстват на отбелязаната година от християнското летоброене. Така народната памет си е проправяла път, подобно на водата, шуртяща от чучурите, за да достигне до наши дни и да ни предаде чрез посланието на камъка календара на дедите ни.

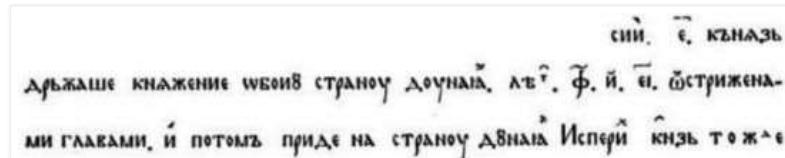

Основният източник на данни за календара е **"Именникът на българските владетели"**. През 1866 г. руският учен Андрей Полов в труда си „Обзоръ хронографовъ русской редакции“ публикува текста на „Именника“, вмъкнат в текста на летописа *„Елински и римски летописец“*, веднага след Четвърта книга на царете, на който не може да даде обяснение, но отбелязва, че в него се срещат имена на владетели от Първото българско царство.

Така за пръв път влиза в научно обращение документът, който днес познаваме като **"Именник на българските владетели"**. Той ни съобщава датите на възцаряване на тринаесет български владетели. Още две дати от този календар научаваме чрез **две други находки**: известната **Чаталарска колона на хан Омуртаг и приписката на черноризец Тудор към Четири слова против арианите**. От тях първата е особено важна, защото съдържа двойна датировка – по българския и византийския календар, с което позволява да свържем двете системи. Така ние знаем общо петнадесет дати, означени посредством българската система на летоброене.

През 50-60-те години на миналия век, под влияние на съветската историческа школа за *“турския произход на прабългарите”*, българските историци начело с проф. Васил Златарски възприемат названието на този документ, като **“Именник на българските ханове”** тъй като титлата *“хан”* е владетелската титла, произлизаша от Централна Азия и е била разпространена най-вече сред монголите и тюрките. **Единствената титла упомената в “Именника”, обаче е титлата “кньъз”/“къназъ” и “князе”, коренспондираща и с изписаната такава в каменните надписи на Омуртаг и Маламир “KANA” или “KANAC”, транскрибирана на два пъти: веднъж от старобългарски на гръцки и втори път на кирилица. Йоан Екзарх също пише: „И у българите князете стават според техния род“**. А както потвърждава историка Д. Съслов, гръцка дума „канас“ няма. Има я само в българските писмени паметници, писани с гръцки букви. „Къназъ“ и „канас“ са били еднакво непознати за гърците. **Така, че “кньъз”/“къназъ” въсъщност е старобългарска дума**. Още нещо много интересно – на езика на траките, думата *“КАНОС“* също означава КНЯЗ и е

сродна е на галската КУНОС - княз, вожд. Затова днес е възприето **документа да бъде наричан с по-точното наименование "Именник на българските князе" или "Именник на българските владетели"**.

Именникът познаваме в три късни преписа от 15-16 век, руска редакция. В тях има малки различия. Негов нормализиран превод поместваме по-долу:

Авигохол живя 300 години. Родът му (беше) Дуло, а годината (на възцаряване) дилом твирем.

Ирник живя 150 години. Родът му Дуло, а годината дилом твирем.

Гостун, наместник негов, 2 години. Родът му Ерми, а годината дохс твирем.

Курт управлява 60 години. Родът му Дуло, а годината шегор вечем.

Безмер 3 години. Родът му Дуло, а годината шегор вечем.

Тези 5 княза управляваха княжеството оттатък Дунава 515 години с остригани глави. И след това дойде отсам Дунава Исперих, княз също и досега.

Есперих княз 61 година. Родът му Дуло, а годината верени алем.

Тервел 21 години. Родът му Дуло, а годината му текучитем твирем.

...(Неизвестно име) 28 години. Родът му Дуло, а годината му дван шехтем.

Севар 15 години. Родът му Дуло, а годината му тох алтом.

Кормисош 17 години. Родът му Вокил, а годината му шегор твирем. Този княз промени рода Дулов, сиреч вихтун.

Винех 7 години. Родът му Укил, а името на годината му шегор алем.

Телец 3 години. Родът му Угаин, годината му сомор алтом. И този беше от друг род.

Умор 40 дни. Родът му Укил, а годината му дилом тутом.

Пробив в изучаването на Именника прави финландският езиковед Микола през 1913 г. Той установява, че неславянските изрази в Именника се състоят от две думи: първата е име на животно, а втората е числително редно и **че те заедно**

означават датата, на която съответният владетел е поел властта.

Със средствата на сравнителното езикознание Никола показва, че „дилом“ означава „земя“, „шегор“ – „бик“ или „вол“, „дохс“ – „свиня“, „дванш“ – „заек“, „тох“ – „петел“ и пр. Съответно редните числителни той разчита като „първи“ (елем), „трети“ (вечем), „четвърти“ (тутом) и т.н.

Дори от непрофесионален прочит на Именника се вижда, че той се състои от две, разделени във времето части. Първата част обхваща времето на петте князе, управлявали „оттатък Дунав с остригани глави“. Тя завършва с думите: „и след това дойде отсам Дунава Исперих, княз също и досега“. (В оригинала: „**и потомъ приде на страноу ДунаС Исперих кнъв тожде и доселI**“.) Очевидно е, че този текст е много ранен, може би още от времето на Аспарух. По това време той би могъл да бъде записан само на гръцки. Прабългарски надписи в оригинал на този език са известни още от времето на Тервел, следователно допускането е вероятно.

Втората част е продължение на първата и е много по-късна. Най-ранната дата, към която можем да я отнесем, е след царуването на последният споменат хан – Умор. В действителност, следвайки логиката на текста, трябва да я преместим още по-далеч – към времето след покръстването на българите и появата на българска писменост.

Тази отдалеченост във времето означава и наличие на поне **двама автори**. Това налага да изберем за основа на нашия анализ само първата част. **В нея ясно прозират два годишни цикъла – един шестдесетгодишен и един десетгодишен**.

Шестдесетгодишият цикъл личи в текста: „Ку`рт управлява 60 години. Родът му Дуло, а годината шегор вечем. (**Под името Ку`рт /вълк/ се има в пред вид владетеля на България и котрагите Кубрат/Кроват, основател на "Старата Велика България"**).“

Безмер 3 години. Родът му Дуло, а годината шегор вечем“. Вижда се, че шестдесет години след годината шегор вечем, при възцаряване наследника на Курт - **Безмер (известен ни още и като Бат Баян**, който след 3 години управление станал васал на хазарите) следва пак година шегор вечем. От това можем да извлечем зависимостта:
шегор вечем + 60 = шегор вечем.

Този цикъл се потвърждава и от текста: „Авитохол живя 300 години. Родът му (беше) Дуло, а годината (на възцаряване) **дилом твирем**.“

Ирник живя 150 години. Родът му Дуло, а годината дилом твирем“, откъдето следва зависимостта
дилом твирем + 300 (т.е., 5 пъти по 60) = дилом твирем.

Свидетелство за десетгодишият цикъл се съдържа в текста: „Ирник живя 150 години. Родът му Дуло, а годината **дилом твирем**.“

Гостун, наместник негов, 2 години. Родът му Ерми, а годината дохс твирем“. От него следва:
дилом твирем + 150 = дохс твирем,

а също така и
твирем + 150 (т.e., 15 пъти по 10) = твирем.

Думата „твирем“ в преписите се среща под формата твиремъ, тверимъ и втиремъ.
Очевидно правилната форма е „твирем“.

След като установихме наличието на тези два цикъла, **третият такъв, съдържащ имената на животни не може да бъде друг, освен дванадесетгодишен.**

Изказано е предположение, изградено върху останките от каменен релеф с изображение на заек, че дванадесетте колони в Кръглата църква в Преслав са символизирали дванадесетгодишния цикъл на този календар, като над всяка от тях е стояло изображение на съответното животно.

Имената на животни в прабългарския календар, известни от изворите, са 9:

сомор = мишка, шегор = вол, текучитем = овен (коза), дилом = змия,
верени = змей или дракон, етх = куче, дохс = свиня, тох = петел,
дван(ш)=заек. Възможни наименования са още **бюри=вълк и/или баръс=барс**, вместо маймуна и тигър, както и аспа = кон (санс.),
коренспондиращо с елементите **азд, асп, (е)спехъ = яздя, бързам, бързина, познати ни от антропонима АСПАРУХ.**

а имената на числителните – 7:

алем - първа, твирем = трета, бехти = четвърта или осма, вечем = пета,
(ш)ехтем = шеста, тутом = втора или седма, алтом - последна.

Ако установим със сигурност тяхното значение ще можем да възстановим половината от имената на 60-те години в календарния цикъл и, след като имаме връзка между прабългарското и византийското летоброене, да уточним важни дати в българската история. Но преди да сторим това ще разгледаме възможните различия между китайския календар и неговата (пра)българска модификация.

Възможни различия между двета календара

Когато някоя култура приспособява готов календар за своите нужди, тя неизбежно прави изменения в него. Например, повечето от склавините, както и българите, приемат кръстиянския календар, сменят имената на месеците със собствени такива. Различи между китайския и прабългарския календари можем да предполагаме в следните посоки:

- начало на летоброенето. Китайския календар започва летоброенето си от легендарните дати 2637 или 2697 пр. Хр. Нямаме сведения дали прабългарският ги е ползвал. Началната дата е нещо, което често се променя в един и същ календар. Нека припомним юлианският календар, който е ползвал различни ери: диоклетианова, от сътворението на света, от Рождество Христово и пр.

Прабългарското летоброене е имало свое собствено далеч по-старо начало. Най-продължителният период, за който има данни се равнява на 6328 древнобългарски години.

Отбелязан е във фрагментарния надпис на Омуртаг и се отнася към 823-та година от новата ера: "[...на владетеля] името е [Омуртаг кан на сюбики].

Годината от появата на истинския бог бе 6328. Принесоха жертва и се заклеха за вписаните в книгите [взаимни договори]..."

Това историческо свидетелство може да се приеме за доказателство за ранните начало във времеизмерването по българския календар. Според предположението на големия български историк проф. Васил Златарски това начало се отнася към 5 505 г. преди новата ера. -

<http://bg.netlog.com/go/out?url=http%3A%2F%2Fwww....> (притурка 472). В този смисъл можем да пресметнем, че настоящата 2013 година след рождението на Христа всъщност се явява 7518 г. от началото на древнобългарското летоброене. Така Българите се нареждат сред народите с най-древно времеизмерване – показателен факт за древността на произхода на българите!

Така доказахме предположението, че **прабългарският календар е модификация, със сигурност предхождаща китайския цикличен календар.**

- начало на годината. Китайската година започва, както споменахме, в периода между 21 януари и 21 февруари. Това начало може да се мени с часове и дори дни в зависимост от географската дължина, защото се изчислява по fazите на луната. По тази причина новата година във виетнамският календар, много близък до китайския, започва ден по-рано – между 20 януари и 20 февруари. В тибетския календар разликата може да бъде и месец. Монголската година е започвала през есента и по-късно, под влияние на китайската нова година, началото се е преместило в януари-февруари. Разлики в изчислението на годишното начало има и при японския вариант на календара.

Българската година, е започвала на 22 декември, Игнажден, деня на зимното слънцестоеене.

- начало на шестдесетгодишния цикъл. В китайския календар той започва с годината дзя дзъ, т.е., плъх 1. Така е и при повечето от останалите негови модификации. В тибетския, обаче, цикълът започва от годината на заека. При по-нататъшния анализ на прабългарския календар ще стигнем до извода, че при него най-вероятно началната дата е била друга. Учените от ЮНЕСКО, обаче, изчислили, че слънцето е било в съзвездието Сомор (Мишка) по българския календар, когато същият е бил създадан.

- имената от животинския цикъл. Те са силно податливи на изменения част от календара. Преводът на имената може да доведе до колебания от рода на коза/овца, вол/крава/бик/бивол, плъх/мишка и пр. При народи, които не познават или нямат дума за някое животно, то може да бъде заменено с друго.

Например, в казахския вариант на календара вместо дракон срещаме охлюв, във виетнамски вместо заек – котка, вместо вол – бивол и т.н. Много вероятно е в прабългарския календар вместо маймуна и тигър да присъствуват съвсем други животни - лисица и барс/вълк, което би затруднило идентифицирането им. Поредността на животните, обаче, е една и съща във всички известни модификации на календара.

Годините и числителните в една група могат да бъдат или само четни,

или само нечетни. Те не могат да се комбинират с членове на другата група.

Примерно, не може да има година дилом алтом или сомор твирем. Засега не можем да кажем коя група от каква четност е.

Тези резултати показват **още една разлика между прабългарския и китайския вариант** на календара. Докато при китайския имената на годините не съдържат числителни и, следователно, не носят информация за собствената си поредност, при прабългарския те действително представляват образувания от типа на шегор първи, шегор трети, шегор пети и т.н. И тук забелязваме нещо изненадващо: шегор е втора година от китайския дванадесетгодишен цикъл и би трябвало да се комбинира с четни числителни, т.е., бихме очаквали съчетания като шегор втори, шегор четвърти... шегор десети. Вместо това в българския календар намираме съчетанията шегор първи, шегор девети и т.н. Тоест, **нечетните години от дванадесетгодишия цикъл се съчетават с четни числителни и обратно, четните години – с нечетни числителни.**

Не можем да допуснем, че началото на цикъла ще започва с друго числително, освен "първи". Затова единственото обяснение, което можем да дадем е, че животинският, а оттам и шестдесетгодишният цикли са започвали не от годината на пълха, а с друго животно. Кое е то ще разберем, ако погледнем фиг.1 - малко по-долу. На нея се вижда, че годината шегор алем съответствува на китайската година вол 8. Но поредността й при нас в действителност може да се съчетае само с нечетно числително, т.е. вол 9. За да има съответствие между названието и поредното й място в цикъла, последният трябва да започва една година по-рано, т.е., в година дохс/свиня. Това съждение се подкрепя и **от израза "сомор алтом" (година на мишката, последна)** в текста "Телец 3 години. Родът му Угайн, годината му сомор алтом" от Именника, докато в **китайския календар цикълът винаги започва с годината дъзъ, т.е., пълх, година 1-ва.**

Стигаме до важния извод:

прабългарският шестдесетгодишен цикъл започва от година дохс.

Не знаем каква е причината за това. Може би трябва да я търсим в обстоятелството, че в китайския календар годините вол, заек, змия и т.н. се свързват с тъмното, слабо, женско начало Яин, а годините пълх, тигър, дракон и пр. със светлото, силно и мъжко начало Ян. Ако в прабългарската култура нечетните числа също са със свързвали със слабото начало, а четните – със силното, е възможно желанието „слабите“ години да заемат нечетни места, а „силните“ – четни да е причинило изместване на началото на цикъла с една година назад. Тази промяна не е толкова необикновена. Нека напомним, че и тибетският календарен цикъл започва с друга година – на заека, която също е „слаба“.

Връзка с други календарни системи

Следващата стъпка е да съпоставим тази структура с някои известни календарни системи – по същия начин, както частично съхраненият скелет на изкопаемо животно се налага върху скелета на съществуващо подобно. Така ще открием приликите и разликите и ще можем да съдим за характера на липсващите части.

Можем да сторим това благодарение на една щастлива случайност – **запазената Омуртагова колона с Чаталарския надпис.**

На фиг. 1 е показана връзката между византийското, григорианско, прабългарското и китайското летоброене. От фигуранта виждаме, че годината шегор алем съответства на китайската година син чау, която е 38 година от шестдесетгодишия цикъл или вол 8. През 821 г. сл. Хр. тя е започнала на 6 февруари и е свършила на 26 януари 822 г. (Приемаме, че началото на българската година е същото, както на китайската.) Тъй, като 15 индикцион, или

византийската 6329 г. от сътворението на света, започва на 1 септември 821 г. сл. Хр., датираното събитие е станало в периода между тази дата и 21 януари 822 г., когато свършва и разглежданата година шегор алем. (Датите са определени според правилата за изчисляване на китайската нова година.)

От тук стигаме до важния извод:

шегор алем = вол 8 или:

шегор = вол.

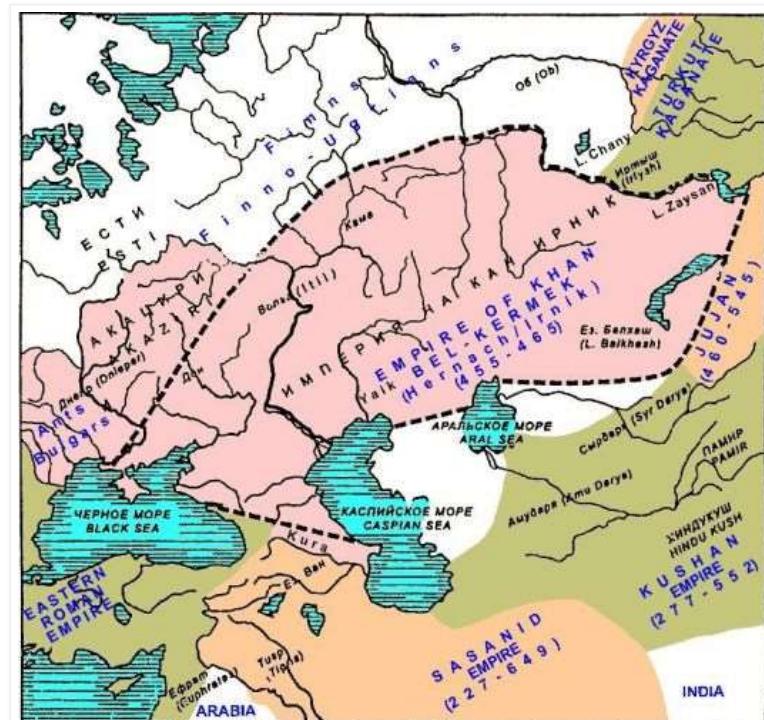
Като заместим шегор с вол в уравнение (2), получаваме също:
дохс = свиня.

Тогава от уравнение (1) получаваме:
дилом = змия.

Освен това, научаваме, че 821 г. [b](КАКТО И ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ,
ЗАВЪРШВАЩИ НА 1 ГОДИНИ от григорианския календар) Е ГОДИНА АЛЕМ.[/b]

Автохол и Ирник

При четене на Именника прави впечатление „поразителното”, както го нарича Рънсиман, сходство на името Ирник с атиловия син Ернах. Бихме казали дори, че това е повече от сходство. Приск Панийски, съвременник на Ирник, изписва името като Нруах („Хернах“, „Hernach“). По времето, когато е писан Именника, знакът Н вече е изгубил придвижанието си и се произнася като „и“. Като вземем предвид и склонността на „а“ да преминава в „и“ в езика на преписвача (засвидетелствувано с предпочтитането на формата „Исперих“ пред „Аспарух“), и близостта между „ch“ и „к“, можем да приемем формата Ирник почти като кирилска транскрипция на Нруах.

Повечето историци отъждествяват Ирник с Ернах и Автохол с Атила. Разбира се, в съзнанието на прабългарския автор Автохол не е бил този Атила, който знаем днес. Това е бил просто легендарният (легендарен за нас, но реален за българите) основател на българския царски род. Но не можем да отричаме

наличието на рационално зърно в преданието.

У народите, не притежаващи литература, историята се предава по устен път. (Има податки, че прабългарите са ползвали някаква „рунна“ писменост, може би вариант на тюркските руни, но тя не е създала литература – по същия начин, както скандинавските руни не са създали скандинавска литература.) Тези предания преди всичко са съдържали имена и датировки – най-достоверната част от историческата информация поради информационния си излишък. Ранната част на Именника може да е запис на едно такова предание.

Ще отбележим, че **годината на смъртта на Атила (и на овластяване на сина му Ернах) – 453 сл. Хр. – е наистина година змия, т.е., дилом.** Правим това не за да вземем страна в спора, а за да локализираме втората част от името на годината – твирем. Според китайския календар 453 г. е тридесетата циклова година, т.е., змия 10. Следователно:

453 (КАКТО И ВСИЧКИ ЗАВЪРШВАЩИ НА 3 ГРИГОРИАНСКИ ГОДИНИ) е ГОДИНА ТВИРЕМ.

От уравнение (3) знаем, че твирем + 2 = вечем. Следователно:

всички ЗАВЪРШВАЩИ НА 5 ГРИГОРИАНСКИ ГОДИНИ СА ГОДИНИ ВЕЧЕМ.

Така вече знаем мястото и приблизителното значение на три от годините и три от числителните в прабългарския календар.

Тъй, като вече знаем, че григорианските години, завършващи на 1 са алем, можем да запишем:

алем + 2 = твирем (3)

възможни години тутом са грегорианските години, завършващи на 2 или 7, което означава вечем + 2 или твирем + 4.

Сега нека припомним:

**Григорианските години, завършващи на 1, са години алем
тези, завършващи на 3, са години твирем
тези, завършващи на 5, са години вечем**

Календарът е може би най-големият принос, който българите са дали на света. С него ние сме влезли в голямото семейство на цивилизираните народи. И ако с нещо трябва да започват учебниците на децата ни по родинознание и история, то е именно с древния български календар.

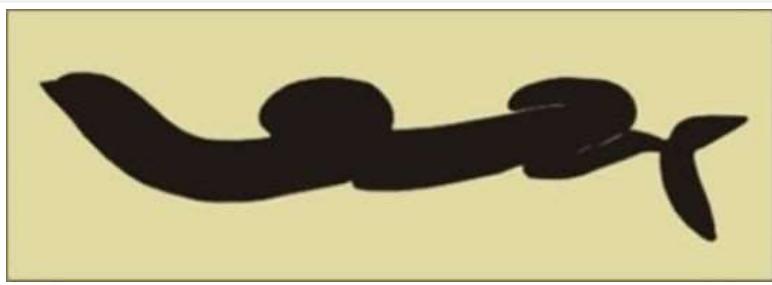
Добре е да знаем, че **настоящата 2013 ГОДИНА ПО ГРЕГОРИАНСКОТО ЛЕТОБРОЕНЕ Е ГОДИНА ДИЛОМ (змия) ТВИРЕМ (трета) по 12-годишния циклов животински календар на старите българи, каквато е била и ГОДИНАТА НА ВЪЗЦАРЯВАНЕ НА ЛЕГЕНДАРНИТЕ ОСНОВАТЕЛИ НА БЪЛГАРСКИЯ ЦАРСКИ РОД – АВИТОХОЛ И ИРНИК.**

Прабългарите идват по нашите земи от своята далечна прародина в Азия. Тук,

върху земите на древните траки, обединили силата и мъдростта със славяните, те създават в Европа една нова **БЪЛГАРИЯ**, наречена **Дунавска**, на която било писано да оцелее през вековете до днес, за разлика от останалите шест, просъществуващи по-кратко във времето и пространството - Кубратова, Волжка, Кавказка, Панонска, Алтекова и Куберова. Вероятно не само на военната сила и бойните им умения днес дължим съществуването на нашата Родина.

Гербът на Аспарух змия с опашка на риба определя годината на възцаряването му като годината на змея, в цикъл вода от 12 годишния циклов календар на българите.

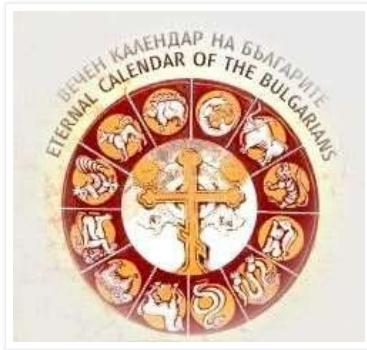

От Именника знаем, че годината, в която се възцарява Исперих/Есперих, е година алем (верени алем). Единствената година алем в периода от 667 до 681 е 671. (681, годината, която приемаме за начална на Българската държава, не ни върши работа, защото е дилом алем.) Следователно, **ВЕРЕНИ АЛЕМ**
СЪОТВЕТСТВУВА НА 671 г. сл. Хр., а верени = змей.

Съгласно каменния надпис от с. Балши, Албания, **княз Борис е покръстил българите в годината етх – бехти**. Същото се казва и в **приписката на черноризец Тодор Доксов, син на Борисовия брат Докс**: "В същата година (907) на 2 май в събота вечерта почина божият раб, бащата на този князТози Борис покръсти българите в годината етх – бехти", т.е. година етх (куче, 866 г.), месец бехти (вероятно осми месец).

Мъжеството на духа и мъдрия съюз със склавините – потомците на някогашните гети, даки и мизи – са извorpът, от който черпи сили новата държава.

Но колко народи са печелили битка след битка, колко държави са "превземали" света, оцветявали са картата на континентите с цветовете на своето знаме, а след това са изчезвали от лицето на историята и днес тънат в забрава. Съществуването на една държава не може да се крепи само на острите на меча. За да пребъде тя във вековете и да бъде призната от Великите държави, особено на Стария континент, то тази държава трябва да докаже, че е достойна да заеме място на картата на Европа. Е, прабългарите са направили това. Те идват тук на Балканския полуостров не като "диви и варварски" племена, както са се опитвали да ги представят, а носят със себе си културата и мъдростта на източните арийски народи. И съвършени за онова време астрономически познания.

Защото такъв календар, като този създаден от прабългарите може да бъде наречен наистина "съвършен". Годината започва с "ден първи" ("нулев ден", Еднажден, Енинак, Плязов ден, Българска нова година и т.н.) в деня на зимното слънцестоеене - най-късият ден в годината. Този ден е самостоятелна календарна единица.

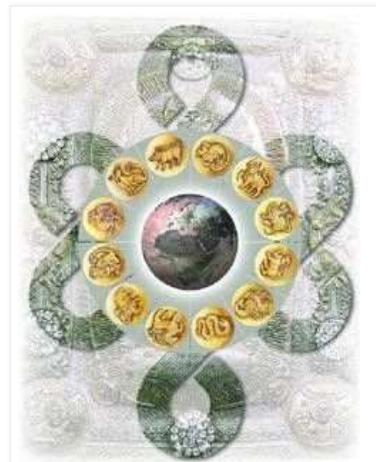
Остават още 364 дни - "златното календарно число", което се дели на 4 - 4 сезона от по 3 месеца (сезоните). Така всеки сезон има точно 91 дни (30 + 30 + 31) и точно 13 седмици. Или с други думи - всяка година и всеки сезон започват

винаги в един и същи ден - неделя и продължават еднакво дълго. **Ако годината е високосна, то в деня на лятното слънцестоеене се добавя "Ден на слънцето", невключен в броенето нов ден.** Ето така календарът на старите българи се оказва не само много точен, но и удивително лесен за помнене и изчисляване от всеки член на древнобългарското общество, както и изключително удобен за т.нар. **"празнична система" на българите - всеки празник е на една и съща дата, в един и същи ден от седмицата всяка година.** Но това не е всичко.

Календарът говори за перфектно познаване на небето и то не само на движението на Слънцето или Луната по него, а и на другите небесни тела. Защото 12-те зодиакални животни са 12те съзвездия, през които за една година се движат не само нашите дневни и нощни светила, а също и съзвездията, в които през дадената година се намира планетата Юпитер. Нещо повече - в древнобългарското летоброене има периоди от време равни на 3, 10, 12, 17, 19, 21, 30, 47, 50, 53, 300, 600, 4332, - древнобългарски години. Най-продължителният от тях се равнява на 6328 древнобългарски години!

Факт, който говори за наблюдения на небесния свод, извършени още през III хилядолетие пр.Хр. Както посочихме нашия календар прилика на китайския, но е по-древен.

(Българите вътъкали образа на небесната костенурка в символа **"канатица"**, изобразяваща Дървото на Живота. В превод означава крило, закрила, носи късмет, благополучие. Има сила магическа сила.)

12 годишен прабългарски календар върху символа на космическата костенурка

Негов двойник се среща при саките обитаващ територии между Именон и Каспийско море. Към сакската ера индийските астрономи дълго време са прибягвали, когато трябвало да изчислят местоположението на Юпитер сред съзвездията от еклиптиката. Този особен зодиак се състои от 12 съзвездия, по имената на които се наричали годините от 12-годишния цикъл. Саките използвали бройна система с основа 12 като прабългарите.

Персите интерпретират името на Сака (Sakâ), а гърците - Скити (Skythai). По - късно китайците пишат за тях като "Sai." Въщност точно както скитите и саките споделяли един и същи начин на живот, така **те са имали едно и също име на ТЕХНИЯ език и то е Scudat (шкодри)**. Иранската група се установява в Ария (думата е жива в днешната дума Иран), където се заселват след 1 000 пр.н.е. Най - старата група шкодри (или това е стария термин "арийци"), за която знаем, е именно Индо - Иранската.

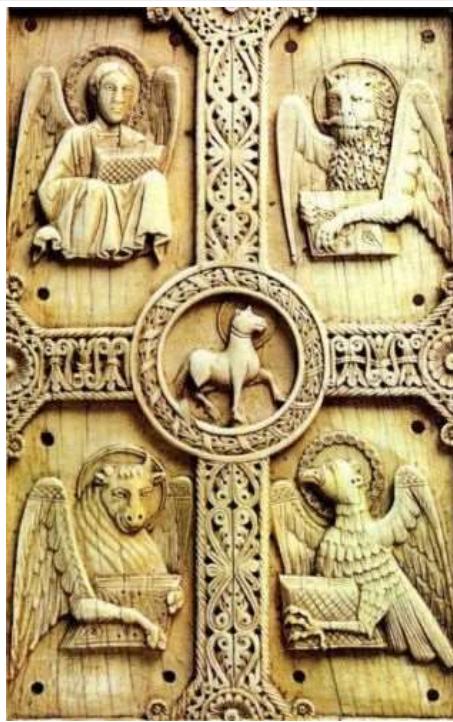
Календарната им система се основавала на слънчевата година и 12-годишният орбитален Юпитеров цикъл, а според друга версия – на 12-те зодиакални съзвездия. И при тях, **като при българите годината Сомор - Мишка, от която се отбелявало началото на всеки нов цикъл настъпвала тогава, когато Юпитер навлизал в съзвездието Водолей на сегашните звездни карти – там било съзвездието Мишка.** Сега на това място няма нито една от равноденствените точки или точки на слънцестоеене, но вземайки предвид прецесията, излиза, че **през шумерската епоха – преди 2 300 години – точката на зимното слънцестоеене, е била точно там.**

Още твърде рано, през V век, дори **евангелистите започват да се символизират като ангел, лъв, бик и орел**. В някои християнски църкви има и изображение на зодиакалните знаци, съответстващи на тези символи: **Водолей, Лъв, Телец, Скорпион** (орелът е един от символите на скорпиона). Тези знаци образуваат кръст, разделят ги централни ъгли от 90 градуса по еклиптиката. За тези символи се говори и в Откровение на Йоана.

Изключително разпространено е изображението на четиримата евангелисти на четирите върха на кръста, **Матей като човек, Марк като лъв, Лука като бик, Йоан като орел**, често в средата бива поставяна фигурата на Исус Христос. **В случая, в средата на дъзворезбата (по-долу), българският майстор неслучайно е поставил изображението на кон, около главата на който има ореол.**

Ако пресметнем внимателно, ще видим, че **1-ва година от Р.Хр. по Грегорианския календар е година седма от началната година година дохс/свиня в 12-годишния животински циклов календар на старите българи, която наистина е година на коня, свещенното животно за арийските племена!**

И този календар съвсем не е загинал след създаването на Аспарухова България. Откритият през XIX век "Именник на Българските владетели" разкри много загадки, доказващи точността на календара и показва, че той продължава да живее чрез "календарните прозвища" на нашите владетели много векове след това. Отделни архитектурни орнаменти, украси на битови или художествени предмети го поддържат жив чак до началото на миналия век и спомага за оцеляването на българската нация след петте века робство.

За него още в началото на 70-те години на XX век проф. М. Лонгон казва следното във френското списание "Население и общество": "Научно е доказано, че **прабългарите в далечното минало са притежавали един от най-съвършените каландри в света, по-приемлив от китайския и индийския начин на леточисление, по-достъпен и по-практичен.**

Сега, когато от няколко години насам в една от комисиите на ООН и в ЮНЕСКО се обсъжда нов календар, валиден за цял свят, създаденият преди векове от прабългарите календар ще послужи като модел и източник на идеи за изработване на такова календарно летоброене, което ще бъде прието от всички народи, населяващи земното кълбо ."

Не напразно според експертите на ЮНЕСКО това е най-съвършената календарна система в света и се използва като основа за създаването на единен световен календар.

Публикувано от Alexandra Delova